

Қазақстан 2024

Бастауыш сыныптарда оқу және ата-аналардың қатысуы

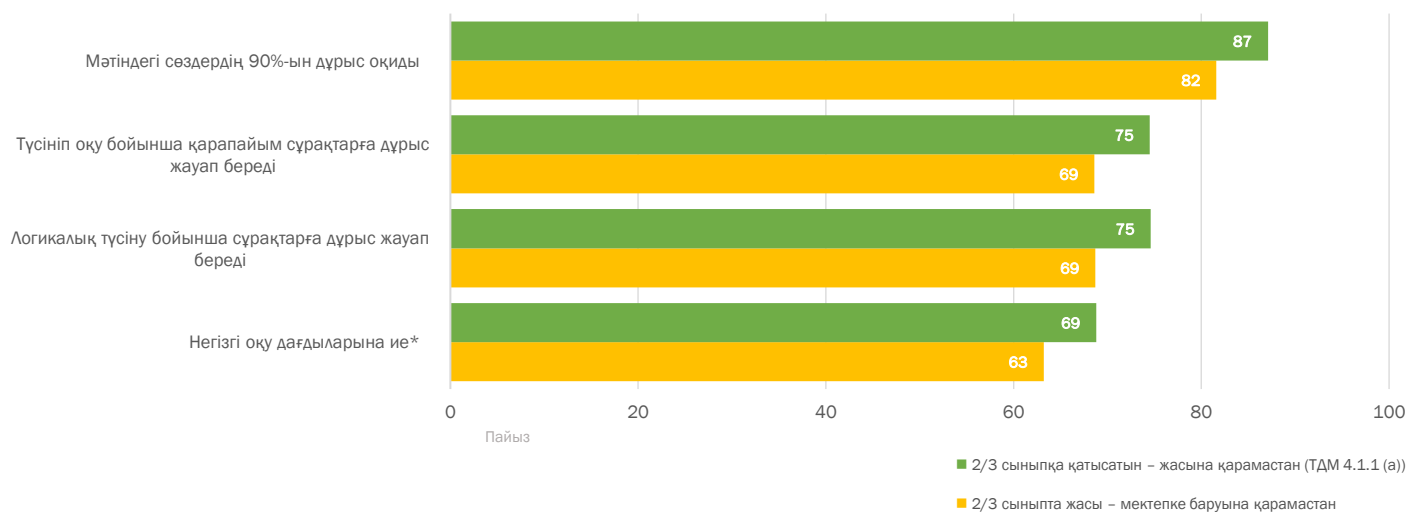

Мультииндикаторлық
кластерлік зерттеу

Бастауыш сыныптарда оқу: ТДМ 4.1.1(а)

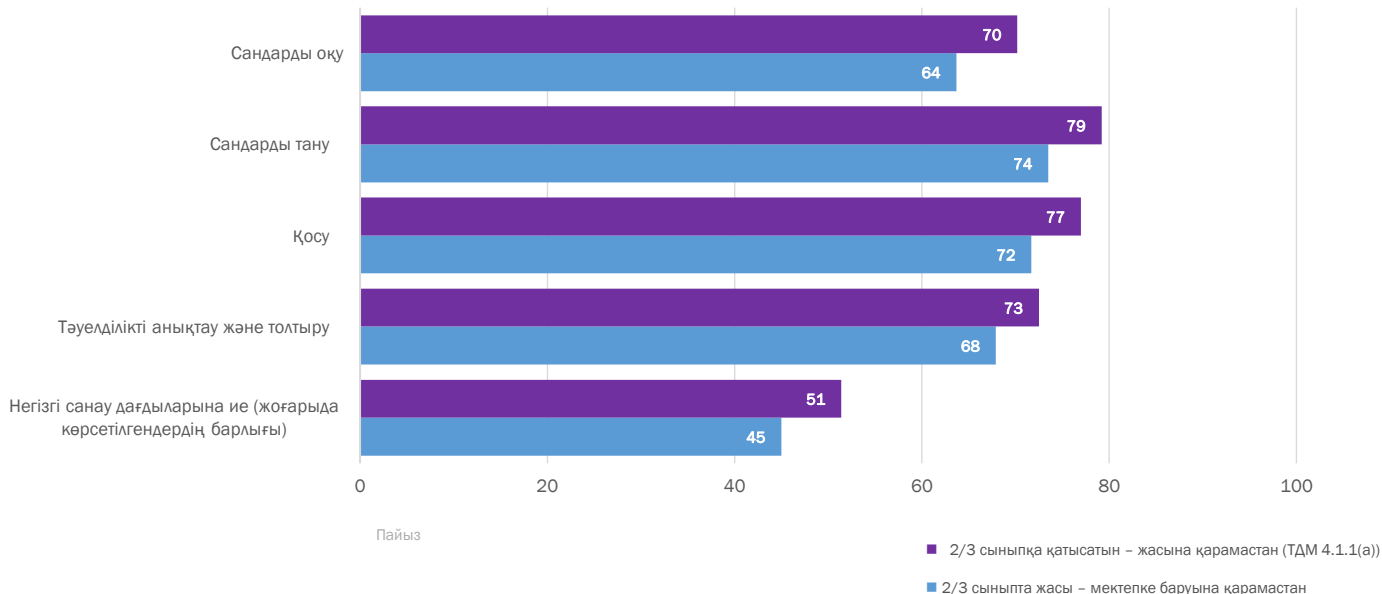

Негізгі оқу дағдылары: ТДМ 4.1.1.(а) (I: оқу)

* Мәтіндегі сөздердің 90 %-ын дұрыс оқи алады, 2) түсінуге арналған үш қарапайым сұраққа жауап береді және 3) логикалық түсінікке арналған екі сұраққа жауап бере алатын 2–3 сынып оқушыларының пайызы.

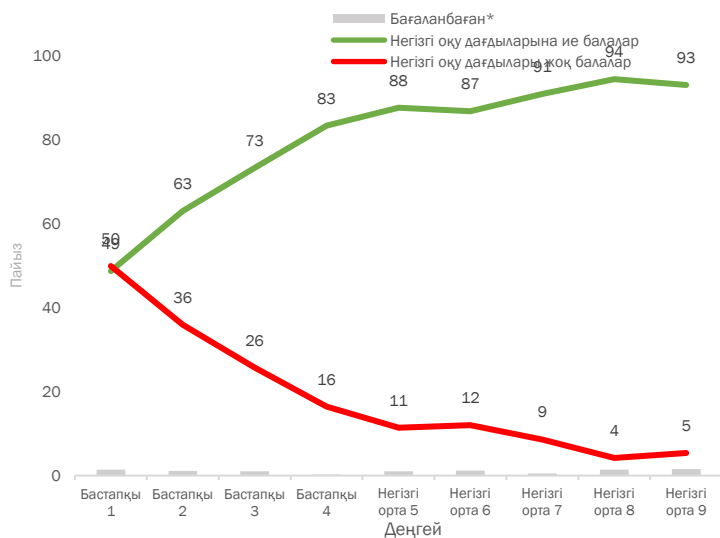
Негізгі санау дағдылары: ТДМ 4.1.1.(а) (II: санау)

* 7–14 жас аралығындағы балалардың келесіні сәтті орындай алатын: 1) сандарды оқу тапсырмасы, 2) сандарды тану тапсырмасы, 3) қосу тапсырмасы және 4) тәуелділікті анықтау мен толтыру тапсырмасы пайыздық үлесі.

Бастауыш сыныптардағы оқу: Бөліністер (7–14 жас)

Негізгі оқу дағдылары, мектепке бару деңгейі бойынша

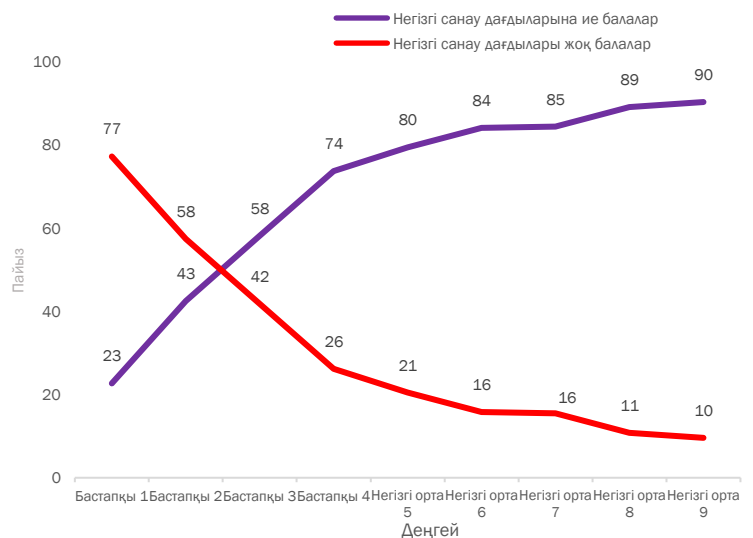
7–14 жас аралығындағы балалардың негізгі оқу дағдыларына ие болуына байланысты бастауыш немесе негізгі орта мектепке баратындар пайыздық үлесі, білім беру деңгейі бойынша бөліністе көрсетілген.

Ескерту: бұл кестеге мектепке бармайтын немесе неғұрлым төмен не жоғары білім деңгейіндегі мектепке баратын балалар кірмейді.

Негізгі оқу дағдыларына ие емес балалардың пайыздық үлесі негізгі оқу дағдыларына ие балалардың және мұғалімдер пайдаланатын негізгі тілде немесе үйде қолданылатын негізгі тілде оқу тапсырмалары қолжетімді болмаған балалардың санын жалпы балалар санынан шегеру арқылы есептеледі.

* Оқу тапсырмалары қазақ және орыс тілдерінде қолжетімді болды. Балалар (негізінен) мұғалім сөйлейтін немесе балама ретінде үйде сөйлейтін тілдің бірінде бағаланды. Бұл екі тіл де бағалау үшін қолжетімді болмаған балалар осы санатқа енгізілді, дегенмен оларды қолжетімді тілдердің бірінде бағалауға талпыныс жасалуы мүмкін еді.

Негізгі есеп дағдылары, мектепке бару деңгейі бойынша

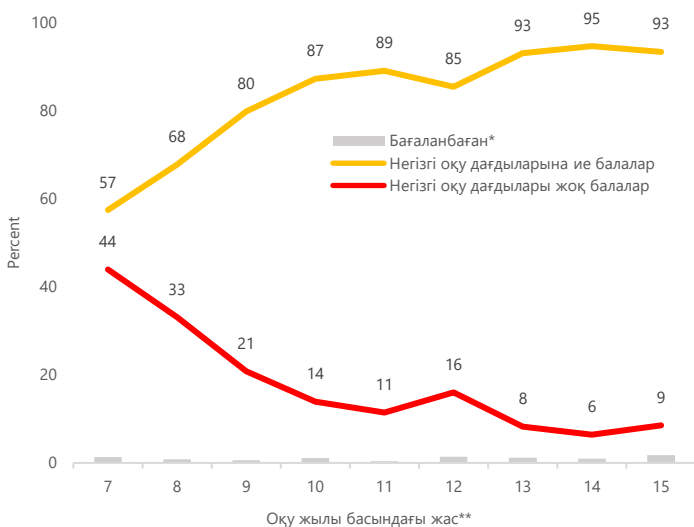

7–14 жас аралығындағы балалардың негізгі санау дағдыларына ие болуына байланысты бастауыш немесе негізгі орта мектепке баратындар пайыздық үлесі, білім беру деңгейі бойынша бөліністе көрсетілген.

Ескерту: бұл кестеге мектепке бармайтын немесе неғұрлым төмен не жоғары білім деңгейіндегі мектепке баратын балалар кірмейді.

Негізгі санау дағдыларына ие емес балалардың пайыздық үлесі негізгі санау дағдыларына ие балалардың санын жалпы балалар санынан шегеру арқылы есептеледі.

Негізгі оқу дағдылары, жас бойынша

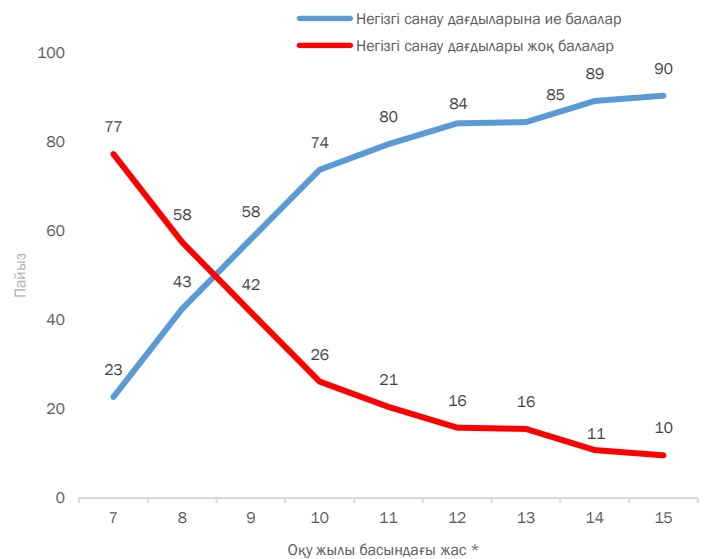
Оқу жылы басталған кездегі жас бойынша бөліністе көрсетілген 7–14 жас аралығындағы балалардың негізгі оқу дағдыларына ие болуына байланысты пайыздық үлесі**

Негізгі оқу дағдыларына ие емес балалардың пайыздық үлесі негізгі оқу дағдыларына ие балалардың және мұғалімдер пайдаланатын негізгі тілде немесе үйде қолданылатын негізгі тілде оқу тапсырмалары қолжетімді болмаған балалардың санын жалпы балалар санынан шегеру арқылы есептеледі.

* Оқу тапсырмалары қазақ және орыс тілдерінде қолжетімді болды. Балалар (негізінен) мұғалім сөйлейтін немесе балама ретінде үйде сөйлейтін тілдің бірінде бағаланды. Бұл екі тіл де бағалау үшін қолжетімді болмаған балалар осы санатқа енгізілді, дегенмен оларды қолжетімді тілдердің бірінде бағалауға талпыныс жасалуы мүмкін еді.

** «Ата-аналардың білім беру ісіне қатысуы» және «Оқуға қажетті негізгі білімдер мен дағдылар» модульдеріне қатысу құқығы сұхбат жүргізу кезіндегі жасына (7–14 жас) байланысты анықталғандықтан, оқу жылы басталған кездегі жас бойынша бөліністе оқу жылы басталған кезде жасы 6-да болған балалардың қамтылуы заңды.

Негізгі есеп дағдылары, жас бойынша

Оқу жылы басталған кездегі жас бойынша бөліністе 7–14 жас аралығындағы балалардың негізгі санау дағдыларына ие болуына байланысты пайыздық үлесі **

Негізгі санау дағдыларына ие емес балалардың пайыздық үлесі негізгі санау дағдыларына ие балалардың санын жалпы балалар санынан шегеру арқылы есептеледі.

* «Ата-аналардың білім беру ісіне қатысуы» және «Оқуға қажетті негізгі білімдер мен дағдылар» модульдеріне қатысу құқығы сұхбат жүргізу кезіндегі жасына (7–14 жас) байланысты анықталғандықтан, оқу жылы басталған кездегі жас бойынша бөліністе оқу жылы басталған кезде жасы 6-да болған балалардың қамтылуы заңды.

Бастауыш сыныптардағы оқу: Бөліністер (7–14 жас)

Негізгі оқу дағдылары бойынша деректерді жіктеу

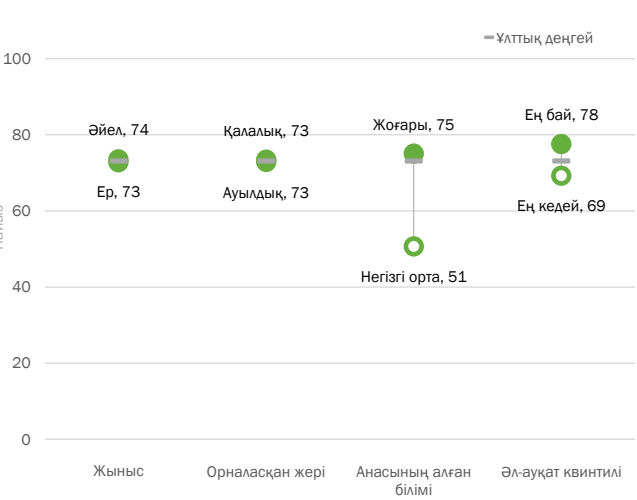

Негізгі оқу дағдылары бойынша өңірлік деректер

Өңір	Ұлдар	Қыздар	Барлығы	Өңір	Ұлдар	Қыздар	Барлығы
Ұлттық	80,8	84,7	82,7	Ұлттық	80,8	84,7	82,7
Абай	90,8	89,0	90,0	Қызылорда	86,9	78,9	83,2
Ақмола	83,5	76,8	79,9	Маңғыстау	78,4	87,3	82,8
Ақтөбе	97,6	97,1	97,4	Павлодар	73,1	89,0	80,7
Алматы	73,6	64,9	69,2	Солтүстік Қазақстан	75,8	74,9	75,4
Атырау	80,0	87,5	83,1	Түркістан	60,3	77,4	68,1
Батыс Қазақстан	93,9	92,7	93,2	Ұлытау	74,4	73,7	74,0
Жамбыл	85,9	92,3	88,7	Шығыс Қазақстан	73,1	88,4	81,0
Жетісу	69,6	77,3	73,8	Астана қаласы	88,2	93,7	90,8
Қарағанды	89,9	94,0	91,8	Алматы қаласы	89,4	93,3	91,4
Қостанай	81,9	95,4	88,2	Шымкент қаласы	76,9	81,5	79,2

7–14 жас аралығындағы негізгі сипаттамалар бойынша төрт негізгі оқу тапсырмасын сәтті орындаған, оқудың негізгі дағдыларын меңгерген балалардың үлесі

Негізгі санау дағдылары бойынша деректерді жіктеу

Негізгі санау дағдылары бойынша өңірлік деректер

Өңір	Ұлдар	Қыздар	Барлығы	Өңір	Ұлдар	Қыздар	Барлығы
Ұлттық	72,7	73,5	73,1	Ұлттық	72,7	73,5	73,1
Абай	84,9	87,6	86,1	Қызылорда	81,3	70,0	75,9
Ақмола	74,0	65,8	69,6	Маңғыстау	53,7	62,1	57,9
Ақтөбе	87,6	79,6	83,6	Павлодар	63,1	72,6	67,6
Алматы	59,6	60,9	60,3	Солтүстік Қазақстан	56,7	58,3	57,5
Атырау	80,9	81,1	81,0	Түркістан	67,9	81,4	74,0
Батыс Қазақстан	77,7	71,7	74,4	Ұлытау	63,8	62,9	63,4
Жамбыл	79,4	77,4	78,5	Шығыс Қазақстан	75,1	70,2	72,6
Жетісу	67,2	75,4	71,7	Астана қаласы	83,8	79,2	81,6
Қарағанды	83,6	89,0	86,1	Алматы қаласы	61,3	67,8	64,6
Қостанай	68,6	78,6	73,2	Шымкент қаласы	81,0	81,3	81,1

7–14 жас аралығындағы негізгі сипаттамалар бойынша төрт негізгі математикалық тапсырманы сәтті орындаған, санаудың негізгі дағдыларын меңгерген балалардың үлесі

MICS шеңберінде оқу және санау дағдыларын бағалау

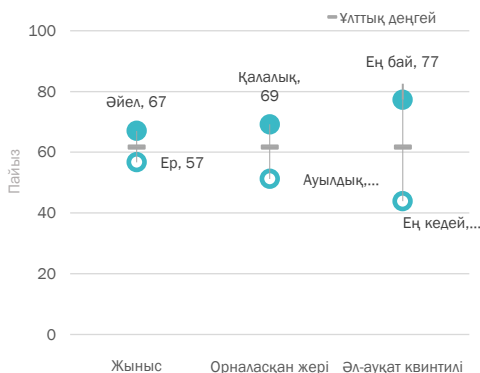
- «Негізгі оқу дағдылары» (FL) модулі – бұл балалардың оқу және санау дағдыларын тікелей бағалау құралы. Бұл модуль бастауыш мектептің 2-сыныбын аяқтағаннан кейін күтілетін негізгі оқу дағдыларын бағалау үшін әзірленген. Алушы нәтижелер ТДМ 4.1.1 (а) жағандық көрсеткішіне енгізіледі.

• FL модулі – әрбір үй шаруашылығында кездейсоқ іріктелген 5–17 жас аралығындағы балаға арналған сауалнама бөлімінің бір бөлігі. Модульге 7–14 жас аралығындағы балалар қатыса алады.
- Оқу дағдыларын бағалау FL модулінде оқу мәтіні мен мәтінге байланысты түсіну сұрақтарынан тұрады. Оқу тапсырмасы әр ел үшін жеке бейімделіп, сөздік қоры мен мәдени сілтемелердің өзектілігі мен мазмұнды болуын қамтамасыз етеді. Санау дағдыларын бағалау төрт тапсырмадан тұрады. Олар – 2-сынып деңгейіне сәйкес келетін жалпы математикалық дағдыларға негізделген.

• Сауалнама аясында оқуды бағалау қазақ және орыс тілдерінде жүргізілді. 1,0 % сауалнамаға қатысқан балалардың оқу дағдыларын олардың үйдегі немесе мектептегі тіліне сәйкес бағаланған жоқ. МИКС шеңберінде мектепке бару деректері және балалардың жеке сипаттамалары мен үй шаруашылығының сипаттамалары туралы деректер жиналады. Оларға орналасқан жері, үй шаруашылығының әлеуметтік-экономикалық жағдайы, этникалық тиістілігі кіреді. Бұл оқудағы нәтижелерін жақсарту үшін әлеуметтік тұрғыдан ең шеттетілген балалар топтарын анықтауға мүмкіндік береді.

Ата-аналардың қатысуы: үйде оқуға жағдай жасау

Үйінде оқуға арналған 3 немесе одан да көп кітабы бар балалар

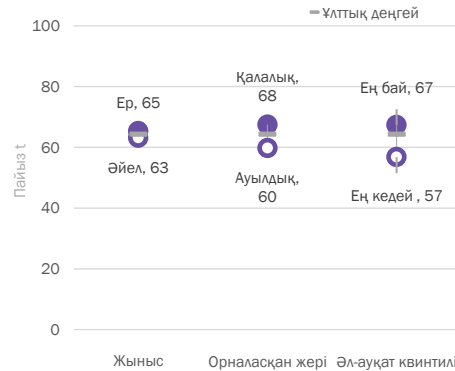
7–14 жастағы үйінде 3 кітап бар балалардың жалпы сипаттамалар бойынша пайыздық үлесі

Үйде өздері кітап оқитын немесе оларға кітап оқып беретін балалар

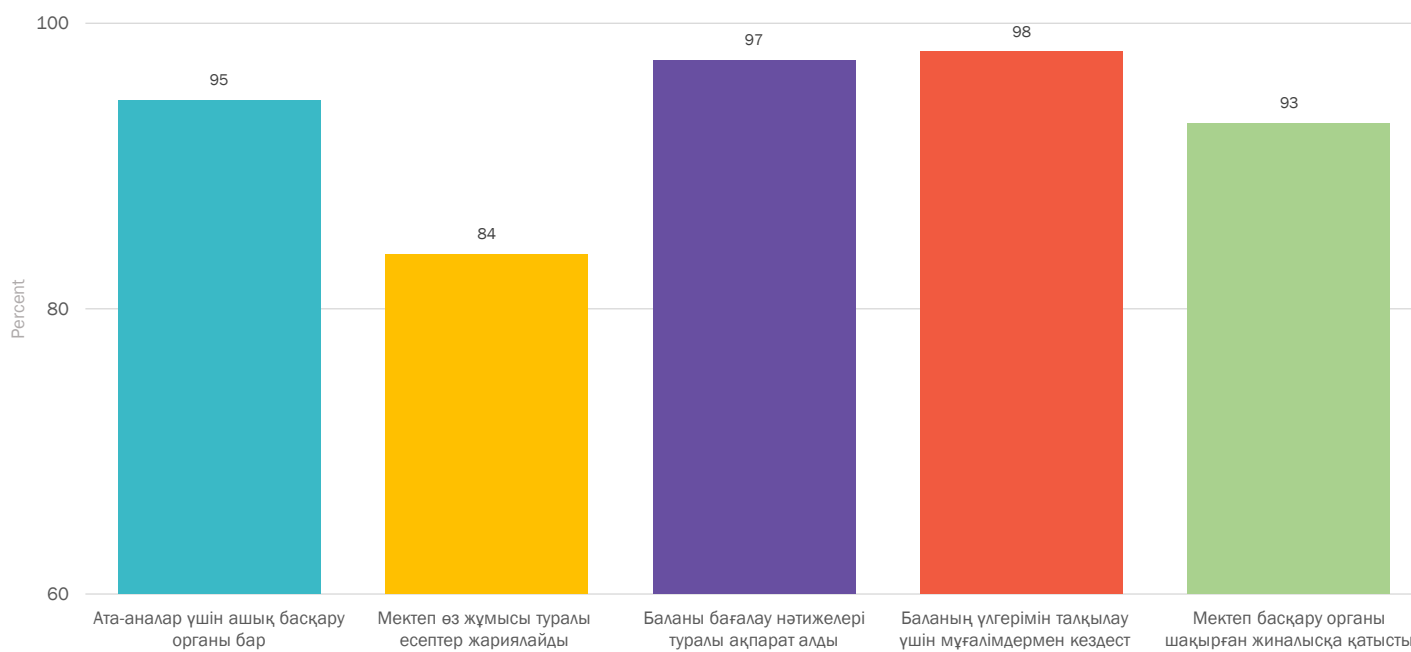
7–14 жастағы үйде өзі кітап оқитын немесе оған кітап оқып беретін балалардың жалпы сипаттамалар бойынша пайыздық үлесі

Үй тапсырмасын орындауға көмек көрсетілетін балалар

Мектепке барып, үй тапсырмасын алатын және үй тапсырмасын орындауға көмек көрсетілетін 7–14 жастағы балалардың жалпы сипаттамалар бойынша пайыздық үлесі

Ата-аналардың мектептегі қатысуы

Мектепке баратын балалардың үлесі

Соңғы бір жыл ішінде ересек адамның мектеп іс-шараларына қатысуы

7–14 жастағы мектепке баратын балалардың ата-ана қолдауы көрсеткіштері бойынша пайыздық үлесі

Мультииндикаторлық кластерлік зерттеу (МИКС) Қазақстанда 2024 жылы БҰҰ Балалар қорының (ЮНИСЕФ) техникалық қолдауымен Халықаралық MICS бағдарламасы аясында Ұлттық статистика бюросымен жүргізілді. Қаржылай қолдауды ҰСБ, ЮНИСЕФ, ЮНФПА және АДБ қамтамасыз етті.

Осы шолудың мақсаты – Қазақстан бойынша 2024 жылғы МИКС зерттеуінің бастауыш сыныптардағы оқыту және ата-аналардың қатысуына қатысты жекелеген нәтижелерін тарату болып табылады. Осы шолуда келтірілген деректер зерттеу нәтижелері туралы есептің LN.3.1, LN.3.2, LN.4.1A, LN.4.1B, LN.4.2A және LN.4.2B кестелерінен алынған.

Басқа статистикалық шолулар мен осы және басқа зерттеулер бойынша қорытынды есептерді mics.unicef.org/surveys сайтынан табуға болады.